

Підвищення ефективності діяльності, плато- та конкурентоспроможності є одним з основних засобів антикризового управління та поліпшення фінансового стану в сучасних умовах господарювання.

Залучення фінансових інвестицій – основа росту конкурентоспроможності українських підприємств, що дасть змогу модернізувати виробництво, зменшити матеріало- та енергоємність продукції.

Фінансові інвестиції також впливають на підвищення платоспроможності підприємств, вони діють як один із засобів антикризового управління та поліпшення фінансового стану підприємства в сучасних умовах за рахунок оптимізації зовнішніх джерел.

Висновки. Проведені дослідження дають підстави зробити висновок про те, що формування фінансових ресурсів та ефективне управління фінансовими інвестиціями можливе лише за рахунок:

1. Відсутності обмеження вільних коштів у ринкових суб'єктів для інвестування у фінансову діяльність підприємства;
2. Зниження інвестиційних ризиків, які пов'язані з економічною та політичною нестабільністю в країні і недосконалістю нормативно-правової бази, що регулює процес управління фінансовими інвестиціями на підприємстві;
3. Розвитку первинного та вторинного ринку цінних паперів з високим рівнем ліквідності;
4. Відкритої та прозорої інформації про фінансовий стан підприємства для інвесторів;
5. Довіри значної частини населення до цінних паперів, зокрема акцій як однієї з форм вигідного розміщення вільних коштів з метою отримання прибутку (доходу);
6. Утворення достатнього рівня економічної грамотності переважної частини ринкових суб'єктів;
7. Розвиненістю інституту андеррайтерів, що забезпечують розміщення випуску акцій на фінансовому ринку на професійній основі;
8. Досконалістю та стабільністю податкового законодавства, а саме системи оподаткування доходів за акціями.

Джерела та література

1. Бланк І.О. Управление инвестициями предприятия, выпуск 3. – К.: Ника-Центр-2003.
2. Майорова Т.В. Инвестиційна діяльність. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.
3. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент. – К.: КНЕУ, 2005.
4. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств. – К.: Знання-Прес, 2003.
5. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Навчальний посібник – 2-ге вид., випр. I лоп. – К.: Знання-Прес, 2003.

Данильченко В.А., Ермоленко Г.Г.

ВЛИЯНИЕ ВНЕДРЕНИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ ЛОГИСТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ «JUST-IN-TIME» НА ФИНАНСОВЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ ОПТОВОЙ ТОРГОВЛИ

В связи с переходом на рыночные основы функционирования предприятий Украины, в том числе предприятий оптовой торговли, возникла необходимость использовать более эффективные системы управления, заставляющие осуществлять реинжиниринг бизнес процессов на предприятии. Мотивацией предприятий оптовой торговли к переходу на рыночные основы являются следующие проблемы:

- 1) избыток запасов, который приводит к омертвлению капитала;
- 2) недостаток запасов, который ведет к недополученной прибыли всех уровней сбытовой цепи от производителя товара до розничного торговца.

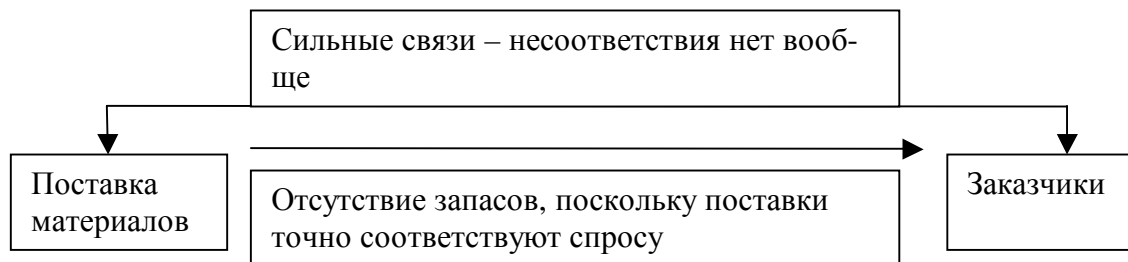
Данные проблемы могут быть «сняты» внедрением информационных технологий и логистических систем, которые базируются на концепции «just-in-time» (JIT) («точно в срок»).

В современной литературе мнение многих авторов, в том числе Аникина Б.А.[2], Голошубовой Н.О., Торпокова В.М. [1], Уотерса Д.[5], Пашутина С.[3], Санкина В.О.[4], сходятся в том, что цель JIT – обеспечение доставки продукции непосредственно ко времени выполнения конкретных операций, благодаря чему запас фактически устраняется: чем выше будет обеспечена степень соответствия между поставками товаров и спросом на них, тем меньший запас потребует предприятие (рис.2).

Цель данной статьи – показать влияние внедрения системы JIT на финансовые результаты деятельности на примере предприятия оптовой торговли «Союз-Д2».

Широкое распространение системы JIT началось с конца 50-х годов XX в., когда японская компания Toyota Motors, а потом и другие автомобильные компании Японии, начали внедрять данную систему для улучшения качества своего производства. На тот момент японские компании имели плохую репутацию в том, что касалось качества производства и, в частности, производства автомобилей. В настоящее время система «Точно в срок» широко используется на предприятиях в Японии, США и Европе [8]; в первую очередь, учитывая запросы потребителя, наличие продукции на рынке при заранее определенных затратах и параметрах обслуживания. Вследствие чего, данная система позволяет снизить величину затрат на хранение запасов при грамотном управлении материальным потоком и потоком продукции от источника до потребителя (см. рис.2).

**ВЛИЯНИЕ ВНЕДРЕНИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ ЛОГИСТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ «JUST-IN-TIME»
НА ФИНАНСОВЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ ОПТОВОЙ ТОРГОВЛИ**

Рис.1. Традиционный метод контроля запасов на предприятии оптовой торговли

Источник: Построено автором по материалам [5, с. 264]

Система JIT рассматривает предприятие как набор проблем, мешающих эффективному выполнению операций. К числу таких проблем относятся слишком большое время выполнения заказов, нестабильность доставки заказов, не сбалансированные друг с другом операции, ненадежные поставщики, низкое качество (рис.1). Менеджеры пытаются решить эти проблемы, создавая запасы. Однако на самом деле это только скрывает причины проблем. С помощью данной системы более конструктивными действиями являются пути выявления проблем и их устранение.

Рис.2. Организация поставок с помощью системы JIT

Источник: Построено автором по материалам [5, с. 264]

ООО «Предприятие «Союз-Д2» является дистрибьюторской фирмой в Крыму, которая успешно функционирует в течение пяти лет. Экономическая эффективность хозяйственной деятельности предприятия достигается благодаря тому, что на территории АР Крым в таких городах, как Феодосия, Евпатория, Красноперекопск, Севастополь, Ялта находятся филиалы фирмы со складами общей площадью 1000 кв. м., предприятие имеет сеть специализированных магазинов товаров бытовой химии «Чистый Дом».

При внедрении на предприятии системы JIT, как способ сокращения объемов запасов, в их деятельности произойдут положительные изменения по следующим направлениям:

1. В области качества. JIT полностью соответствует подходу на основе комплексного управления качеством (Total Quality Management (TQM)). Успех, может быть, достигнут в результате внедрения и поддержания в рабочем состоянии системы менеджмента качества, разработанной для постоянного улучшения деятельности с учетом потребностей всех заинтересованных сторон [6];

2. Определение оптимальных запасов. JIT исходит из предположения, что такие запасы на самом деле скрывают нерешенные проблемы. Предприятию следует отыскивать причины несоответствия и принимать меры для их устранения;

3. Сотрудничество с поставщиками. Покупатели, работающие по системе JIT, в полной мере полагаются на своих поставщиков, и поэтому считают, что заказчики и поставщики должны работать на основе долгосрочных партнерских соглашений, преследуя общие цели;

4. Объем партий. Продукция, изготовленная крупными партиями при низком спросе, долго лежит в запасах. Благодаря системе JIT отыскиваются способы, позволяющие снижать объем партии, чтобы он лучше соответствовал спросу;

5. Между «менеджерами» и «сотрудниками» не наблюдаются трения, так как такое различие не имеет никакого смысла, поскольку благосостояние всех работающих в организации зависит от того, добьется она успеха или нет. Поэтому ко всем работникам отношение должно быть унифицированное.

Таким образом, если внедрить систему JIT на «Союз-Д2», как способ сокращения запасов, то этот способ позволит предприятию в соответствии со статистикой внедрения JIT на зарубежных предприятиях, сократить расходы на 65%, а также сократить складские площади до 40% [5, с. 266]. Для данного предприятия это позволит высвободить около 1 360 тыс. грн. за счет уменьшения складских запасов и сократить площадь склада до 400 кв.м. За счет высвобождения складских помещений и дальнейшей сдачи их в аренду позволит получить дополнительную прибыль в размере 96 тыс. грн. в год (среднерыночная цена 20 грн. кв.м X 400 кв.м. X 12 мес.). В первый год внедрения данной системы, по подсчетам авторов, может привести к

получению дополнительного эффекта в виде 1,45 млн. грн. свободных оборотных средств.

К сожалению, некоторых из этих преимуществ можно добиться, только заплатив за них «высокую цену»: более высокий риск от полного внедрения новых систем и операций, первоначальные инвестиции и затраты на реализацию, определенное время до окончательного результата, проблемы привязки ЛТ к другим информационным системам, например, заказчикам, нежелание отдельных поставщиков взять на вооружение методы данной системы и отдельных сотрудников взять на себя большую ответственность [4, с. 24].

Следовательно, система ЛТ – это не только способ минимизации запасов, но и способ повышения эффективности работы товарораспределительной сети, что позволит осуществить ее оптимизацию: упрощаются планирование и диспетчеризация, увеличивается объем товарооборота, меньшие инвестиции в запасы, у сотрудников проявляется более ответственное отношение к работе, улучшаются отношения с поставщиками, возникает стремление решать некоторые специфические проблемы, возникающие в ходе работы [7].

Источники и литература

1. Голошубова Н.О., Торопков В.М. Оптова торгівля: Навч. посібник.–К.: Київ.нац.торг.-екон. ун-т, 2005.–265с.
2. Логистика: Учебник/под ред. Б. А. Аникина: 3-е изд., М.,: ИНФА-М, 2005.–352с.
3. Пашутин С. Оптимизация сбыта//Маркетолог.-2004.-№ 9.–С.24-27.
4. Санкин В.О. Проектирование складских комплексов и системные решения//Современный склад.-2004.-№5.-С.24-25.
5. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок. Пер.с англ.–М., 2003.–503с.
6. ISO 9000:2005, Quality management systems–Fundamentals and vocabulary-www.ISO.org.ua
7. www.cfin.ru/encycl/just_in_time.shtml/Система «точно в срок»-теория и практика финансового анализа. Энциклопедия управленческих и маркетинговых терминов.-2006.
8. www.12manage.com/methods_jit_ru.html/Just-in-time (точно в срок)–описание и объяснение на русском языке. Планирование поставок.–2006.

Дикань Н.В., Саранова М.В.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИВАТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. За умов демократизації економіки та існування ринкових відносин відбуваються перехід від монополії держави на привласнення засобів і результатів виробництва та управління ними до різноманітних форм власності. Саме приватизація є основою таких змін. На сучасному етапі розвитку України приватизація ввійшла в ту стадію, коли її необхідність і прийнятність відносно багатьох об'єктів господарювання, що залишилися у складі державного сектору, стає далеко не такою очевидною як кілька років тому. І все ж таки, хоча масова приватизація державного майна практично завершена, не втратило своєї актуальності питання доцільності її проведення, обґрунтованості обраних при цьому напрямів, методів утілення в життя основних постулатів приватизаційних процесів. Отже, значна увага до проблем приватизації пояснюється, насамперед, тим, що вона, являючи собою складову глибинних масштабних, системозмінюючих реформ, що трансформують економічні та соціальні відносини в суспільстві, має комплексний, системний характер. Результати її проведення позначаються у різних сферах функціонування держави і суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у висвітлення питань, пов'язаних з питаннями визначення сутності приватизації, її пріоритетних напрямків, основних етапів втілення в життя, поєднання з державним регулюванням економіки тощо, розглянуті і продовжують активно досліджуватися провідними вітчизняними та відомими закордонними вченими та дослідниками, такими як Р. Архипов, В. Бабич, Д.Богиня, В. Братишко, Г. Волинський, Д. Гелбрейт, В. Граждан, А. Гош, Л.Дідківська, М. Дерябіна, Г. Задорожний, Б. Кваснюк, Р. Коуз, І. Лукінов, М. Мессенгіссер, Л. Мельник, Д. Сакс, Дж. Стігліц, А. Чухно, В. Юрчишин та інші. І все ж таки, попри велику кількість публікацій, в літературі ще не охоплено весь спектр питань щодо приватизації в конкретних галузях економіки, доцільності рішення про приватизацію об'єктів господарювання, а також перехід від сприйняття приватизації як інструменту трансформації відносин власності до розуміння її як інструменту розв'язання економічних, корпоративних та соціальних проблем.

Цілі статті полягають у вивченні попиту покупців на об'єкти приватизації та аналізі фінансового стану підприємств до прийняття рішення про їх приватизацію (на основі даних за I квартал 2006 року), розкритті основних критеріїв доцільності прийняття рішення про приватизацію об'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу. Для розуміння сутності спочатку розглянемо визначення приватизації. Одразу слід зазначити, що у зарубіжній літературі не існує єдиного визначення цього процесу. Так, наприклад, у Великій Британії приватизація передбачає зменшення участі держави в капіталі підприємства до рівня менш, ніж 50%. У Індонезії, Малайзії, Турції приватизація визнається і при збереженні в державній власності більшої частини активів [4]. Щодо Сполучених Штатів Америки, то там під приватизацією розуміють, перш за все, перехід прав власності держави на користь приватних осіб або зміна державної власності на приватну [6].